

Fylkesdelplan for Sjunkan-Misten, Barnas nasjonalpark

Vedtatt i Fylkesting-sak 119/07, 03.12.2007
Godkjent av Miljøverndepartementet 06.01.2012

Fylkesdelplanen fastlegger mål, strategier og retningslinjer for forvaltningen av ”Barnas nasjonalpark” og randområdene rundt. Planen skal stimulere til en tilgjengeliggjøring, og aktiv bruk av området. I tillegg skal den bidra til arealavklaringer på et overordnet nivå, for å oppnå en forutsigbar og bærekraftig utvikling av området i etterkant av vernet.

Fylkesdelplanen er et forpliktende dokument for deltakerne som har vært med i planprosessen. Vedtatt fylkesdelplan med tilhørende retningslinjer vil være retningsgivende for all planlegging innenfor planområdet. Planen er ikke juridisk, men vil hjemle innsigelse mot planer og tiltak som er i strid med de føringer man har blitt enige om i fylkesdelplanen. Planen skal i henhold til plan- og bygningsloven vurderes med hensyn til revisjon en gang hver valgperiode.

Mål for fylkesdelplanarbeidet

- Bidra til en god planprosess og interesseavklaring på et overordnet nivå.
- Ivareta viktige områder for friluftsliv og reindrift, samt kartlagte kulturhistoriske lokaliteter.
- Tilrettelegge for bærekraftig bruk i form av friluftsliv og natur- og kulturbasert reiseliv med spesielt fokus på barn og unge.

Disse målsetningene ble vedtatt av Fylkestinget ved oppstart av planarbeidet i 2004, jf. fylkesrådssak 81/04.

Strategier for en aktiv bruk av planområdet

Fylkesdelplan for Sjunkan-Misten har følgende strategier:

Infrastruktur

Det skal opparbeides infrastruktur rundt utvalgte innfallsporter for å bedre adkomst og opplevelsesmuligheter i og rundt Barnas nasjonalpark. Det skal legges særlig vekt på universell utforming.

Informasjon og formidling

Det skal iverksettes tiltak som bidrar til å formidle områdets verdier og muligheter innen friluftsliv og natur- og kulturbasert reiseliv.

Aktiviteter og arrangementer

Det skal tilrettelegges for aktiviteter og arrangementer innenfor planområdet rettet mot barn og unge.

Retningslinjer

Friluftsliv

- Særlig viktige friluftsområder inkludert markaoområdene skal ivaretas i den videre kommunale arealplanleggingen. Pågående kartlegging av kommunenes friluftsområder i regi av Salten Friluftsråd skal inkluderes i dette arbeidet.
- Av hensyn til friluftsliv og allmenn ferdsel ønskes ikke oppføring eller utvidelse av fritidsbebyggelse innenfor områder markert som særlig viktige friluftsområder og markaoområder i fylkesdelplanen. Unntak gjelder for områder avklart for bygging i kommuneplanens arealdel.
- Brygger eller flytebrygger til allment bruk (iland- og ombordstigning) bør tillates forutsatt at lokalisering ikke er til hinder for viktig områder for rekreasjon eller friluftsliv, herunder viktige bade- eller fiskeplasser.
- Færøyvalen utgjør i dag et viktig frilufts- og utfartsområde. Det er derfor viktig å sikre allmennhetens tilgang og bruk av området.

Spesielt for markaoområdene

Markaoområdene omfatter særlig viktige friluftsområder i tilknytning til byer og tettsteder:

- Allmennhetens tilgang til markaoområdene bør sikres gjennom kommunenes arealplanlegging. Planen bør bidra til å avklare forholdet mellom ulike interesseparter og brukergrupper i markaoområdene. Det er særlig viktig å avklare forholdet mellom allment friluftsliv og behov for fysiske inngrep i form av skogsbilveier og hyttebygging.
- Nye tekniske anlegg bør ikke bygges innenfor markaoområdene. Unntatt er vannverk og nødvendig opprusting av eksisterende anlegg. Ved opphør av tekniske anlegg skal installasjoner og avfall fjernes/ tilbakeføres – og ikke overlates til grunneierne. Tekniske inngrep er søknadspliktige, jfr. pbl §93.
- Nye løypetraseer bør planlegges fra boligområder som grenser mot markaoområdene.
- Det bør sikres tilstrekkelig med parkeringsplasser ved startpunktet for alle løyper. Tilrettelegging for parkering skal fokusere på trafikksikkerhet. Parkeringsplasser bør ha en lokalisering tilpasset kanaliseringen av friluftslivet i marka.
- Det bør legges til rette for rasteplasser og løypenett tilpasset personer med funksjonsnedsettelse i marka.
- Framtidig forvaltning av Bodømarka bør bygge på «Retningslinjer for Bodømarka (2004)». I sone 1 og 3 bør hensynet til friluftslivets interesser stå sterkt. Det bør føres en særlig restriktiv dispensasjonspraksis i disse områdene.

Reindrift
- Særlig kritiske punkt omfatter: - Området ved Eidet på Kjerringøy. - Heggmodalen mellom Sørfjorden og Vatnvatnet. - Området ved Færøyvalen. - Flyttleiene fra Sørfjorden over Heggmoen mot Mjønesskardet. - Flyttlei fra oppsamlingsområde på Hælskaret videre ned til Fauskemyrene. - Følgende områder er særlig sårbare i angitte tidsperioder. Det oppfordres derfor til at organisert aktivitet i disse periodene avklares i samråd med reindriftsnæringen: - Kalvingsområdet ved Færøyvalen-Korsvika: fra midten av april til 1. juli. - Fjellskarene vest for Valnesfjorddalen sørover mot Heggvassbotn og vestover mot Mistfjorden: sommerstid fra juni til august. - Området mellom Sørfjorden og Vatnvatnet: april og november-desember. - Strandå- og Fjærevassdraget, Tårnvikfjellet og flyttleiene mellom disse delene av vinterbeitet på Kjerringøya: vinterstid fra desember til midten av april.

Retningslinjer knyttet til temakart for reindrift

Innmark i henhold til digitalt markslagskart er utelatt fra temakartet. Innmark som ikke holdes i hevd, vil likevel kunne brukes til reinbeite, jf. reindriftsloven §11.

Viktige reindriftsområder

- Arrangementer eller organisert ferdsel i kommersielt øyemed bør planlegges i samråd med reindriftsnæringen. Dette for å unngå sårbare områder i visse perioder på året.
- Større tekniske inngrep bør avklares med reindriftsnæringa på et tidlig tidspunkt i planleggingen. Reindriftas interesser skal stå sterkt ved nødvendige prioriteringer. Dette gjelder også oppføring eller utvidelse av fritidsbebyggelse.

Svært viktige reindriftsområder

- Innenfor svært viktige områder for reindrifta bør oppføring eller utvidelse av fritidsbebyggelse inkludert oppstillingsplass for campingvogn unngås. Unntak gjelder områder avklart for byggeformål i kommuneplanens arealdel.
- Organisert aktivitet og fysisk tilrettelegging bør planlegges slik at de ikke er til hinder for reindriftas flytt- og trekkleier.

Natur- og kulturbasert reiselivsutvikling

- Reiselivsvirksomhet og fysisk tilrettelegging for slik virksomhet bør avklares nærmere med grunneiere og lokale friluftslivsorganisasjoner. Friluftslivsinteressenes behov skal tillegges stor vekt.
- Tilrettelegging for natur- og kulturbasert reiseliv skal vektlegges i arealplanleggingen.
- Reiselivsvirksomhet i tilknytning til verneområdet bør drives på en skånsom og bærekraftig måte.
- I tilknytning til innfallsportene bør behovet og muligheten for tilrettelegging av næringsvirksomhet vurderes og avklares gjennom prosessen knyttet til utarbeiding av kommuneplanens arealdel. Hensynet til friluftslivet skal tillegges avgjørende vekt.
- For å hindre at tiltak reduserer naturverdiene i verneområdet, eller verdifulle områder for reindrift, friluftsliv eller kulturhistorie i fylkesdelplanområdet (jf. temakartene 3-5), bør tiltakene planlegges i samråd med aktuelle interesseparter.

Kulturhistorie

- Kulturhistoriske kvaliteter som fortidsminner, nyere tids kulturminner, samt kulturhistoriske miljøer bør sikres og ivaretas i den fremtidige arealplanleggingen.
- Egnede lokaliteter bør tilrettelegges for formidling i samråd med respektiv kulturminnemyndighet; Kulturminner i Nordland eller Sametinget, avhengig av lokalitetens opprinnelse.
- Sårbare kulturhistoriske lokaliteter som samiske offergraver, urgraver, samt åpne steinalderlokaliteter bør skjermes ved at aktivitet og ferdsel kanaliseres bort fra området.
- Før eventuell tilrettelegging av aktivitet i tilknytning til de ikke-kartfestede kulturhistoriske lokalitetene, bør det utarbeides tilstandsrapport for den aktuelle lokaliteten, samt at lokaliteten kartfestes.

Havbruk

- Arealplanleggingen på alle nivå må sikre at oppdrettsnæringen får tilstrekkelige og tilfredsstillende arealer til en miljøvennlig og helsemessig havbruksproduksjon.
- Når kommunen starter sin planlegging av sjøarealer må fiskeri- og havbruksaktører tidlig i prosessen gis anledning til å redegjøre for sine arealbehov. Berørt forvaltning bør også gis anledning til å delta.
- Det bør ikke etableres ny havbruksvirksomhet i tilknytning til eksisterende bebyggelse eller arealer avsatt til byggeformål i kommuneplanens arealdel dersom virksomheten kan komme i konflikt med slike interesser.
- Ved etablering av havbruksvirksomhet i Nevelsfjorden bør hensynet til estetikk og landskapsopplevelse vektlegges ved lokalisering og utforming, da området er en viktig innfallsport til verneområdet fra sjø.

Fritidsbebyggelse

Fritidsbebyggelse inkluderer her hytter, oppstillingsplass for campingvogn / campingbil, private brygger/ flytebrygger, samt sjøhus og naust til fritidsformål.

- Temakart for reindrift og friluftsliv skal være førende for lokalisering av ny fritidsbebyggelse. Innenfor disse områdene vil det føres en restriktiv hyttepolitikk.
- Ny fritidsbebyggelse bør unngå konflikt med viktig naturverdier i fylkesdelplanområdet.
- Fritidsbebyggelse bør ikke lokaliseres nær arealer avsatt til havbruksformål i kommuneplanens arealdel, da oppdrettsaktiviteten på sikt kan virke konfliktskyt i forhold til bruk av fritidsbebyggelsen. Dette for å unngå konflikt.
- Av hensyn til friluftsliv og reindrift bør det ikke etableres ny fritidsbebyggelse i øvre Valnesfjord, med unntak av eksisterende byggeområde for fritidsbebyggelse i kommuneplanens arealdel. Det bør føres en streng dispensasjonspraksis.

Tiltak

Tiltakene i fylkesdelplanen omfatter tilrettelegging innenfor ”Barnas nasjonalpark”. Begrepet omfatter selve verneområdet, i tillegg til de prioriterte innfallsportene som er lokalisert utenfor vernegrensen. Det er viktig at tiltak lokalisert innenfor vernegrensen samordnes i forhold til arbeidet med forvaltningsplanen for verneområdet.

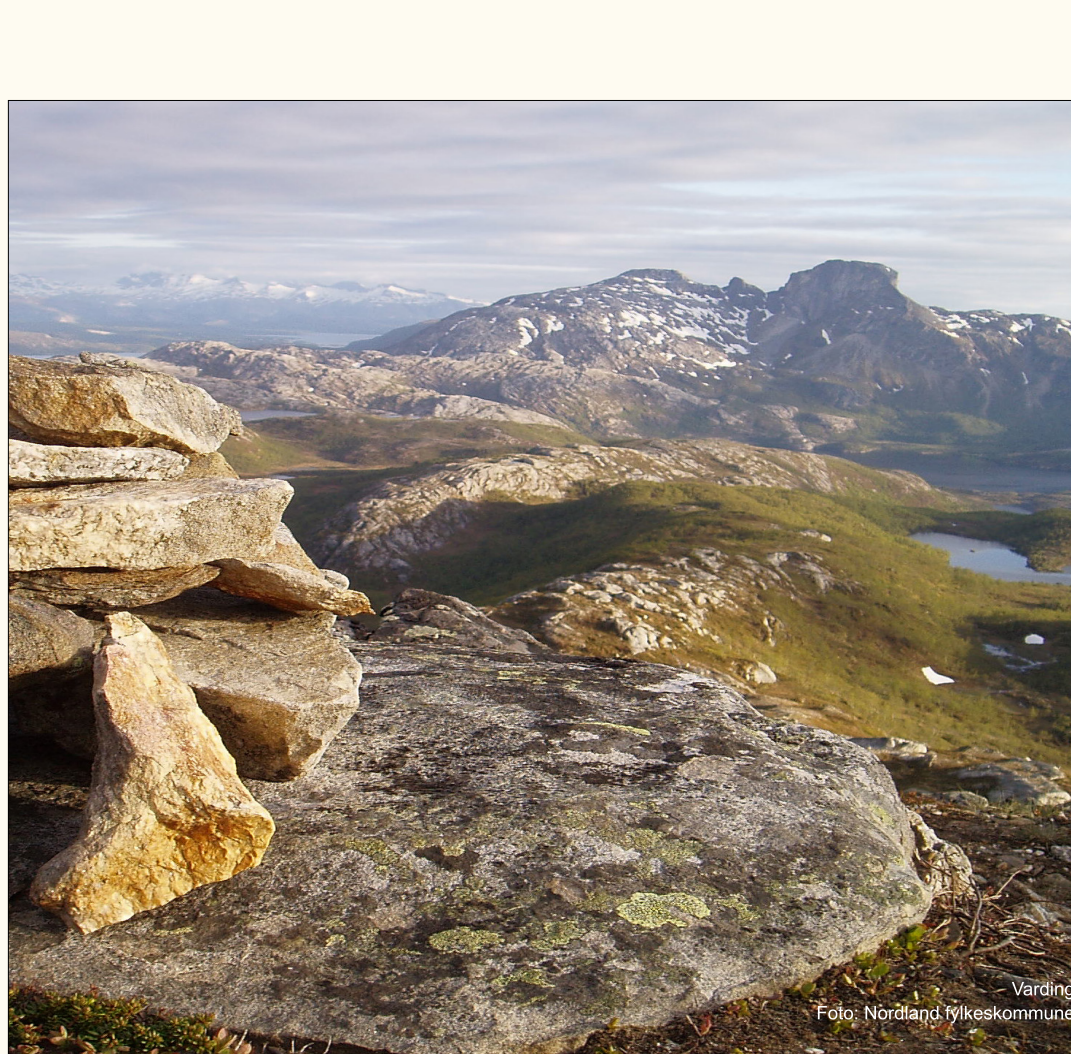
Kriterier - følgende kriterier vektlegges ved prioritering av tiltak

- Tiltaket stimulerer til å gi begrepet «Barnas Nasjonalpark» innhold.
- Tiltaket stimulerer barn og ungdom inkludert personer med funksjonsnedsettelse til en aktiv bruk av området.
- Tiltaket er allment tilgjengelig og fremmer enkelt friluftsliv og naturopplevelse. Det skal legges særlig vekt på universell utforming for å gjøre området tilgjengelig for flest mulig.
- Tiltaket bidrar til en bærekraftig bruk av områdets naturverdier.
- Tilretteleggingen skal ikke forringe områdets verdi i friluftslivssammenheng.
- Tiltak som vil kunne gi en større samfunnsmessig effekt i form av næringsutvikling, infrastruktur eller FoU prioriteres.
- Tiltak som reduserer eventuelle belastninger for grunneier som følge av økt ferdsel og aktivitet i området prioriteres.
- Fysisk tilrettelegging prioriteres i tilknytning til planens innfallsporter, jf. prioriterte tilretteleggingssoner.

Avklaringer

- Tiltaket skal være i tråd med fylkesdelplanens retningslinjer.
- Tiltaket skal være konkretisert slik at det er grunnlag for å vurdere naturlige parter for ansvar, gjennomføring og finansiering.
- Tiltak som er politisk avklart i den enkelte kommune prioriteres.
- Tildeling av midler forutsetter at ansvar for oppfølging og vedlikehold i forbindelse med tiltaket er avklart.
- Fysisk tilrettelegging som parkering og tilrettelegging av stier skal avklares i forhold til grunneiere. Når det gjelder tilrettelegging av stier må også forholdet til sårbare områder for natur, reindrift og kulturhistorie avklares med tanke på kanalisering av ferdsel.
- Tiltak organisert som samarbeidsprosjekt prioriteres.
- Tiltak innenfor verneområdet avklares med forvaltningsmyndigheten i forhold til forvaltningsplanen.

Prioriterte tilretteleggingssoner

Sone 1: Vatnlia - Sørfjorden, Øvre Valnesfjord, Røsvik

Minimumsstandard for grad av tilrettelegging:

- Oppgradering av innfartsvei
- Parkering
- Informasjonstavle
- Toilettfasiliteter
- Avfallshåndtering
- Benker og bord
- Skilting og tilrettelegging av sti med rasteplasser inn mot verneområdet .
- Vurdere behov for omlegging av sti i tilknytning til innmark, evt. for å skjerme sårbare lokaliteter.

Sone 2: Tårnvik, Indre Nevelsfjord, Skau, Bringsli, Hola

Minimumsstandard for grad av tilrettelegging:

- Parkering / oppankringsmulighet
- Informasjonstavle
- Avfallshåndtering
- Benker og bord
- Skilting og tilrettelegging av sti inn mot verneområdet.
- Vurdere behov for omlegging av sti i tilknytning til innmark, evt. for å skjerme sårbare lokaliteter.

Sone 3: Finnkonnakken - Festvåg, Bodømarka Øst, Kvalhornet, Færøyvalen, Korsvika

Minimumsstandard for grad av tilrettelegging:

- Parkering / oppankringsmulighet
- Informasjonstavle
- Informasjon om avfallshåndtering.
- Vurdere behov for omlegging av eksisterende sti i tilknytning til innmark, evt. for å skjerme sårbare lokaliteter.

Felles mal for utforming av tiltak

For å oppnå en felles profil for fysisk tilrettelegging i og rundt Barnas nasjonalpark, bør tiltakene utføres i tråd med følgende maler:

- Håndbok 27 Naturvennlig tilrettelegging for friluftsliv.
- «Merkehåndboka». Håndbok for tilrettelegging og merking av turruter i fjellet, skogen og langs kysten, utgitt av Den Norske Turistforening.
- «Skjeterjå» - felles mal for oppføring av raste og kvilebu, i tråd med lokal byggeskikk. Utviklet av Salten friluftsråd.
- Turistforeningens «kyststi-mal» ved tilrettelegging av stier langs kysten.
- Det skal legges vekt på bruk av naturmaterialer så langt dette er mulig, og ut fra estetiske vurderinger.

- barnas nasjonalpark

- Kommunegrense
- Naturvern grense
- Planområdet for fylkesdelplanen
- Sjunkehatten nasjonalpark
- Innfallsporter

 Sone 1. Høy grad av tilrettelegging

 Sone 2. Middels grad av tilrettelegging

 Sone 3. Enkel grad av tilrettelegging

- Samisk bosetting
- Steinalderlokalitet

 Nyere norsk bosetting
 Samisk bosetting

 Markaområder

 Særlig vigtige friluftsområder

Produkt navn: N50 / N250
Versjon: 2009
Rettighetshaver: © Kartverket

Kartografi: 2013 © Asplan Viak

